

ÕIGUSUUDISED

TARK

Autor:
Allar Aru
advokaadibüroo TARK
partner, vandeadvokaat

Koostaja advokaadibüroo TARK. Projekti juhib vandeadvokaat Aare Tark

Väljaandja
Äripäeva teabekeskus
Vana-Lõuna 39/1
19094 Tallinn
info: 667 0099
e-post: teabevara@aripaev.ee
www.teabevara.ee

Õigusabi
Advokaadibüroo TARK
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
tel: 611 0900
e-post: info@tark.legal
www.tark.legal

TÖÖVAIDLUSTE LAHENDAMISE VÕIMALUSED MUUTUVAD PAINDLIKUMAKS

2018. aasta 1. jaanuarist jõustub uus töövaidluste lahendamise seadus. Seadusega soovitakse tagada lihtne, kiire, odav ning õiglane ja erapooletu kohtuväline töövaidluse lahendamine. Põhiseaduse § 29 näeb ette, et töövaidluste lahendamise korra sätestab seadus. Töötaja ja tööandja võivad töövaidluse lahendamiseks pöörduda töövaidluskomisjoni või kohtusse. Töövaidluskomisjon on kohtuväline vaidlusi lahendav organ.

Kohtuväliseid töövaidlusi on seni lahendatud 1996. aasta septembrist kehtiva individuaalse töövaidluse lahendamise seaduse alusel, mille rakendamisel on praktikas ilmnunud mitmeid puudusi.

Uus seadus laiendab töövaidluskomisjoni pädevust, andes töövaidluskomisjonile õiguse lahendada ka kollektiivlepingu täitmisest tulenevaid vaidlusi. Uue jõustuva seadusega lisanduvad alternatiivsed vaidluse lahendamise võimalused kirjaliku menetluse, lepitusmenetluse ja kompromissina. Pikendatakse töövaidlusasja läbivaatamise tähtaega (30 kalendripäevalt 45 kalendripäevale), lisatakse avalduse parandamise võimalus, kaotatakse avalduse rahaline piirmäär (varasem piirmäär oli 10 000 eurot) ning täpsustatakse menetlusnorme.

Kui kehtiva korra alusel on töövaidluskomisjonis võimalik vaid suuline menetlus, lisandub uue seaduse jõustumisel 1. jaanuarist 2018 võimalus töövaidlusasju lahendada ka kirjalikus menetluses. Seaduse kohaselt saab töövaidluskomisjoni juhataja edaspidi ainuisikuliselt õiguse lahendada kirjalikus menetluses kuni 6400-euroseid rahalisi nõudeid. Muudel juhtudel või

poolte soovil toimub asja lahendamine istungil kolmeliikmelise komisjoniga. Kui üks pool ei ole kirjaliku menetlusega nõus või soovib, et teda kuulatakse ära suuliselt, vaadatakse töövaidlusasi läbi istungil.

Uuendusena võimaldatakse töövaidluskomisjonis viia ellu lepitusmenetlus, mille eesmärk on lepitaja juhendamisel jõuda mõlemad pooli rahuldava kokkuleppeni. Seejuures ei ole lepitusmenetlus enne tavamenetlust kohustuslik ning lepituse ebaõnnestumise korral on pooltel õigus lahendada töövaidlusasi töövaidluskomisjoni tavamenetluses või kohtus. Lepitusmenetluse elluviimisel töövaidluskomisjonis on lepitajaks töövaidluskomisjoni juhataja.

Muudatused puudutavad ka tõendite kogumist. Uue seaduse kohaselt antakse töövaidluskomisjoni juhatajale (sarnaselt kohtuga) õigus nõuda vaidlust pidavatelt pooltelt tõendeid, kui need on olulised asja lahendamiseks või teisel menetlusosalisel (st eelkõige tööandjal) lasub kohustus töösuhetest tulenevate dokumentide säilitamiseks.

MAKSUHALDURIT TULEB TEAVITADA AKTSIONÄRILE VÕI OSANIKULE ANTAVA- TEST LAENUDEST

2018. aasta 1. jaanuarist jõustuva tulumaksuseaduse varjatud kasumieraldiste maksustamist puudutava regulatsiooni (tulumaksuseaduse § 50²) kohaselt maksab residendist äriühing tulumaksu äriühingu aktsionärile, osanikule või liikmele antud laenult, kui tehingu asjaolud viitavad, et tegu võib olla varjatud kasumieraldisega. Emaettevõtjale ning sama emettevõtja

teisele tütaretevõtjale, välja arvatud laenuandja tütaretevõtjale antud laenu puhul, mille tagastamise tähtaeg on pikem kui 48 kuud, on maksumaksjal maksuhalduri nõudmisel laenu tagasimaksmise võime ja kavatsuse tõendamise kohustus. Maksuhaldur peab andma äriühingule tõendite esitamiseks vähemalt 30-päevase tähtaja.

Eespool tooduga kaasneb ka informeerimiskohustus, mille kohaselt (tulumaksuseaduse § 56⁵) on residendist äriühing ja mitteresidendist äriühingu Eestis asuv püsiv tegevuskoht, välja arvatud aktsiaseltsifond, residendist krediitiasutus ning mitteresidendist krediitiasutuse Eesti filiaal, kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile kvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks deklaratsiooni eelmise kvartali jooksul tulumaksuseaduse § 50² nimetatud isikutele antud laenude ning nende tagastamise kohta.

Tulumaksuseaduse § 50² sätestatud tõendamise kohustus ja tulumaksuseaduse § 56⁵ sätestatud laenude deklareerimise kohustus rakendub alates 2017. aasta 1. juulist antud laenu suhtes, samuti sellise laenu suhtes, mille puhul on alates 2017. aasta 1. juulist laenusummat suurendatud, laenu tagastamise tähtaega pikendatud või muudetud muid olulisi tingimusi.

ÄRIÜHING VÕIB NÕUDA TEMAGA KONKUREERIVA MITTETULUNDUSÜHINGU SUNDLÕPETAMIST

Riigikohtu 13. septembri 2017 kohtumääruses tsiviilasjas nr 2-16-17452 sisustas Riigikohus huvitatud isikute ringi, kes võiksid taotleda mittetulundusühingu sundlõpetamist mittetulundusühingute seaduse § 40 lg 1 p-de 1 ja 2 alusel, mille kohaselt lõpetatakse mittetulundusühing kohtumäärusega huvitatud isiku nõudel, kui tema tegevus ei ole põhikirjaliste eesmärkide kohane või kui tema põhitegevuseks saab majandustegevus.

Riigikohtu arvates võib õiguslik huvi mittetulundusühingu sundlõpetamise avalduse esitamiseks muu hulgas tuleneda ka asjaolust, et avaldaja on mittetulundusühinguga samas või sarnases valdkonnas tegutsev äriühing. Äriühingutele näeb seadus majandustegevuses osalemiseks ette reeglid, mis tagavad osanike isikliku vastutuse ühingu kohustuste eest või omakapitali säilitamise kohustuse. Mittetulundusühingule ei näe seadus ette kapitalinõudeid ega liikmete isiklikku täiendavat vastutust ühingu kohustuste eest, mistõttu võib äriühing eespool nimetatud nõuete täitmise kohustuse tõttu olla mittetulundusühinguga konkureerides halvemas olukorras.

Seda, kas avaldaja ka tegelikult on selle isiku konkurent ja kas nimetatud isiku põhitegevus on majandustegevuse kaudu tulu teenimine, ei saa kohus tuvastada avalduse menetluse

võtmise etapis. See on võimalik vaid avaldust menetledes. Kohus võib seejuures teha avaldajale ettepaneku esitada täiendavaid tõendeid. Hagita menetluses kehtiv uurimisprintsip kohustab kohut avalduse lahendamiseks vajalikud asjaolud oma algatusel välja selgitama, kaasates vajaduse korral pädevaid riigiasutusi.

Riigikohus märkis ka, et kui kohtule on sundlõpetamise avalduse esitanud isik, keda ei saa pidada huvitatud isikuks, tuleb kohtul talle teatavaks saanud asjaolude alusel kaaluda, kas sundlõpetamise menetlus algatada või mitte. Riigikohtu arvates võib seaduses sätestatud juriidilise isiku õigusliku vormi kuritarvitamine olla sundlõpetamise menetluse algatamise asjaoluks.

Äripäeva
teabevara
on nutiajastu
tööriist

Äripäeva
TEABEKESKUS

www.teabevara.ee